NORAKSTS
Lieta Nr. A420695010
(A42-00573-12/2)

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2012.gada 11.aprīlī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese S.Audzere,

piedaloties pieteicēja *L.L.* pilnvarotajiem pārstāvjiem *I.L.* un *I.M.* un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts ieņēmumu dienesta pilnvarotajam pārstāvim *H.S.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu pēc *L.L.* (turpmāk – pieteicējs) pieteikuma par Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) 2010.gada 1.jūnija lēmuma Nr.22.4./28307 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) Nodokļu kontroles pārvaldes Latgales kontroles daļa no 2009.gada 29.oktobra līdz 2010.gada 25.janvārim veica pieteicēja iedzīvotāju ienākuma nodokļa (turpmāk – IIN) auditu par 2006. un 2007.gadu. 2010.gada 25.janvārī sastādīts audita pārskats Nr.235/70.

Audita rezultātā VID Nodokļu kontroles pārvaldes Latgales kontroles daļas galvenā nodokļu inspektore ar 2010.gada 25.janvāra lēmumu Nr.23.5/86 papildus nomaksai budžetā aprēķināja par 2006.gadu IIN Ls 4364,34, soda naudu – Ls 2 182,17, nokavējuma naudu Ls 2 018,51; par 2007.gadu IIN – 14 950,90, soda naudu Ls 7 475,45, nokavējuma naudu Ls 4 186,25, kā arī samazināja no budžeta atmaksājamo nodokļa summu par 2006.gadu Ls 65,75, bet par 2007.gadu Ls 105,05.

[2] Izskatot pieteicēja sūdzību, VID ģenerāldirektore ar 2010.gada 1.jūnija lēmumu Nr.22.4/28307 (turpmāk – Lēmums) atstāja negrozītu apstrīdēto lēmumu daļā par papildus aprēķināto IIN Ls 19 165,33, nokavējuma naudu Ls 6 135,42, soda naudu Ls 9 582,67, samazināto nepamatoti palielināto no budžeta atmaksājamo IIN par Ls 170,8 un saistībā ar to aprēķināto soda naudu Ls 85,4, kā arī par samazinātajiem deklarētajiem 2006.gada skaidras naudas uzkrājumiem par Ls 62 800,4 un 2007.gada skaidras naudas uzkrājumiem par Ls 42 010. VID ģenerāldirektore atcēla apstrīdēto lēmumu daļā par papildus aprēķināto IIN Ls 149,91, nokavējuma naudu Ls 69,34, soda naudu Ls 74,95 un samazinātajiem 2006.gada skaidras naudas uzkrājumiem par Ls 599,65.

Lēmums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[2.1] Saskaņā ar VID rīcībā esošo informāciju pieteicēja izdevumu apjoms 2006. un 2007.gadā pārsniedza ieņēmumu apjomu, tāpēc VID lūdza pieteicēju iesniegt 2006. un 2007.gada ienākumu un papildu deklarācijas par ienākumiem, ieņēmumiem, naudas un citiem uzkrājumiem, īpašumiem un to vērtību maiņu (turpmāk – papildu deklarācija), kā arī dokumentus un pierādījumus, kas apstiprina deklarācijā uzrādītās summas.

Papildu deklarācijas pieteicējs iesniedza 2009.gada 5. un 6.janvārī. Izvērtējot VID rīcībā esošo informāciju, tika nolemts veikt pieteicēja IIN auditu par 2006. un 2007.gadu.

[2.2] Pieteicējs 2006.gada papildu deklarācijā uzrādīja skaidras naudas uzkrājumus uz 2006.gada 1.janvāri Ls 75 000,02, uz 2007.gada 1.janvāri – Ls 42 010 un uz 31.decembri Ls 3

000. Pieteicējs norādīja, ka uzkrājumu avoti ir uzkrātā nauda no 1989.-1993.gadam no Polijā veiktajiem dažāda veida preču realizācijas darījumiem (Ls 50 000), ieņēmumi no kravas transporta kokvedēja realizācijas SIA *„/Nosaukums 3/"* (Ls 15 000) un ieņēmumi no dzīvokļa */adrese/*, Rēzeknē, realizācijas (Ls 10 000).

[2.3] VID norādīja, ka pieteicējs pārbaudes laikā vairāk kārt sniedza atšķirīgu informāciju par skaidras naudas uzkrājumu izcelsmi, kā arī pēc notikušās audita nobeiguma sarunas precizēja papildu deklarācijās deklarēto skaidras naudas uzkrājumu apmērus, palielinot tos par Ls 22 113,24. Tomēr VID Latgales kontroles daļa atzina pieteicēja skaidras naudas uzkrājumus uz 2006.gada 1.janvāri tikai Ls 11 600 apmērā.

[2.4] Auditā konstatēts, ka 2006.gadā pieteicēja līdzekļu avoti bija Ls 56 714,47 (darba alga Ls 939,89, automašīnas Audi A6 realizācijas ieņēmumi Ls 4000, izsniegto aizdevumu atmaksa Ls 35 440,58, sievas *I.L.* iedotā nauda Ls 1 800, sabiedrības ar ierobežotu atbildību (turpmāk - SIA) *„/Nosaukums/"* komandējuma nauda Ls 924 un SIA *„/Nosaukums 2/"* komandējuma nauda Ls 1 086, skaidras naudas uzkrājumu samazinājums Ls 11 600) un līdzekļu izlietojums – Ls 74 407,83 (bankas kontu pieaugums Ls 44,96, personīgie un apgādībā esošo personu uzturēšanas izdevumi Ls 1 500, SIA *„/Nosaukums 2/"* kapitāldaļu iegāde Ls 660, izsniegtie aizdevumi SIA *„/Nosaukums 2/"* Ls 69 789,18, akciju sabiedrības „Swedbanka" aizdevuma un procentu atmaksa Ls 2 413,69).

[2.5] Auditā konstatēts, ka 2007.gadā pieteicēja līdzekļu avoti bija Ls 114 566,53 (darba alga Ls 1 633,02, SIA *„/Nosaukums 2/"* komandējuma nauda Ls 2 220, sievas *I.L.* iedotā nauda Ls 10 000, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (turpmāk - VSAA) maksājumi Ls 496, saņemtie izsniegtie aizdevumi Ls 100 192,51, akciju sabiedrības „Parex banka" dāvana Ls 25) un līdzekļu izlietojums – Ls 174 964,2 (bankas kontu pieaugums Ls 40,47, personīgie un apgādībā esošo personu uzturēšanas izdevumi Ls 1 920, izsniegtie aizdevumi SIA *„/Nosaukums 2/"* Ls 170 590, akciju sabiedrības „Swedbanka" aizdevuma un procentu atmaksa Ls 2 413,73).

[2.6] Auditā noteikts pieteicēja līdzekļu izlietojuma pārsniegums pār līdzekļu avotiem (noteikts slēptais ienākums) 2006.gadā Ls 17 693,36 (Ls 74 407,83 – Ls 56 714,47) un 2007.gadā Ls 60 397,67 (Ls 174 964,2 – Ls 114 566,53), kas apliekams ar IIN.

[2.7] Veicot korekcijas pieteicēja 2006. un 2007.gada ienākumu deklarācijās, VID Nodokļu kontroles pārvalde papildus aprēķināja IIN par 2006.gadu Ls 4 430,09 un par 2007.gadu Ls 15 055,95 un, ņemot vērā nodokļu maksātāja deklarēto nodokļa atmaksu 2006.gadā Ls 65,75 un 2007.gadā Ls 105,05, pārbaudes rezultātā papildu nomaksai budžetā pieteicējam noteica IIN par 2006.gadu Ls 4 364,34 (Ls 4 430,09-Ls 65,75) un par 2007.gadu Ls 14 950,9 (Ls 15 055,95 – Ls 105,05), kā arī samazināja no budžeta atmaksājamo nodokli 2006.gadā par Ls 65,75 un 2007.gadā par Ls 105,05.

Audita rezultātā VID pieteicējam aprēķināja IIN Ls 19 315,24, soda naudu Ls 9 657,62 un nokavējuma naudu Ls 6 204,76, kā arī samazināja nepamatoti palielināto no budžeta atmaksājamo IIN par Ls 170,8 (Ls 65,75 + Ls 105,05) un saistībā ar to aprēķināja soda naudu Ls 85,4 (Ls 32,88 + Ls 52,52). Vienlaikus VID pieteicējam samazināja 2006. un 2007.gada skaidras naudas uzkrājumus attiecīgi par Ls 63 400,02 un Ls 42 010.

[2.8] VID ģenerāldirektore konstatēja, ka apstrīdētajā lēmumā pieteicējam noteiktie skaidras naudas uzkrājumi uz 2006.gada 1.janvāri Ls 11 600 apmērā ir palielināmi par Ls 599,65, jo no lietas materiālā esošā AS „Latvijas Krājbanka" 2005.gada 25.februāra maksājuma rīkojuma Nr.1 redzams, ka *N.P.* par dzīvokļa */adrese/*, Rēzeknē, iegādi ir samaksājis *L.L.* Ls 2 599,65.

Tādējādi VID lēmumā pieteicēja skaidras naudas uzkrājumi uz 2006.gada 1.janvāri tika noteikti Ls 12 199,65 (Ls 11 600 + Ls 599,65) apmērā. Pieteicējam līdzekļu avoti 2006.gadā tika noteikti Ls 57 314,12 un slēptais apliekamais ienākums par 2006.gadu – Ls 17 093,71, kā rezultātā pieteicēja 2006.gada apliekamie ienākumi noteikti Ls 18 356,81. Ņemot

vērā pieteicēja attaisnotos izdevumus (veiktās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas) un atvieglojumus par apgādājamajiem, piemērojot gada neapliekamo minimumu un atskaitot avansā samaksāto nodokli, pieteicējam IIN par 2006.gadu aprēķināts Ls 4 280,18 un, ņemot vērā nodokļu maksātāja deklarēto nodokļa atmaksu 2006.gadā Ls 65,75, pieteicējam papildu nomaksai budžetā nosakāms IIN par 2006.gadu Ls 4 214,43.

[3] 2010.gada 5.jūlijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicēja pieteikums par Lēmuma atcelšanu daļā.

Pieteikums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[3.1] VID nepamatoti samazināja pieteicēja deklarētos skaidras naudas uzkrājumus uz 2006.gada 1.janvāri Ls 7 5015 un 2007.gada 1.janvāri Ls 42 080,18 apmērā un nepamatoti nav atzinusi dokumentāli pamatotus ieņēmumus auditējamajā periodā – no tēva saņemto naudu Ls 35 000 un no SIA *„/Nosaukums 3/"* saņemto aizdevumu Ls 21 000.

[3.2] Audita nobeiguma sarunā 2010.gada 8.janvārī VID neizpauda iestādes viedokli pieteicējam, proti, tikai nobeiguma sarunā pieteicējs tika informēts, ka iestāde neatzīst viņa papildu deklarācijās par 2006. un 2007.gadu norādītos skaidras naudas uzkrājumus. Pēc nobeiguma sarunas tika iesniegts 2010.gada 18.janvāra un 2010.gada 20.janvāra paskaidrojums ar pielikumā pievienotiem dokumentāliem pierādījumiem. Tajā skaitā 2010.gada 18.janvāra paskaidrojumā pieteicējs lūdza pagarināt audita veikšanas termiņu. Minētais lūgums netika izvērtēts un lēmums par audita rezultātiem tika sagatavots 2010.gada 25.janvārī. Tātad faktiski pieteicējam tika dota iespēja iesniegt pierādījumus tikai 7 dienas. Audita laikā pēc nobeiguma sarunas iesniegtie papildus dokumentālie pierādījumi netika pārbaudīti.

[3.3] Iestāde nepamatoti nokavēja pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas pagarinājumu par 6 dienām (VID iesniegums tika iesniegts 2010.gada 2.martā, iesnieguma izskatīšanas termiņš 2010.gada 1.aprīlis, finanšu ministra lēmuma par termiņa pagarināšanu pieņemšanas datums 2010.gada 7.aprīlis).

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 64.panta otrajā daļā noteiktajam, lēmuma izskatīšanas termiņš var tikt pagarināts pastāvot objektīviem iemesliem. Pieteicējam nav saprotams lēmuma izskatīšanas pagarinājuma pamatojums, jo administratīvajā aktā nav norāde par jaunu apstākļu konstatāciju, kuru pārbaudei bija nepieciešams laiks, vai citiem objektīviem iemesliem.

Pieteicējs uzsver, ka ne audita, ne pirmstiesas apstrīdēšanas laikā iestāde nav veikusi pieteicēja iesniegto pierādījumu pārbaudi. Tādējādi iestāde nav ievērojusi patvaļas aizlieguma un procesuālā taisnīguma principus un pārkāpusi pilnvaras.

[3.4] Pieteicējs norāda, ka atbilstoši 2006.gada 19.septembra Ministru kabineta noteikumu Nr.780 „Noteikumi par papildu deklarācijas par ienākumiem, ieņēmumiem, naudas un citiem uzkrājumiem, īpašumiem un to vērtības maiņu veidlapu un kārtību, kādā Valsts ieņēmumu dienests uz aprēķinu pamata nosaka iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāja apliekamo ienākumu" (turpmāk – noteikumi Nr.780) 3.punktu IIN maksātāja ienākuma aprēķinu var veikt par iepriekšējiem trim taksācijas gadiem hronoloģiskā secībā, bet likuma „Par nodokļiem un nodevām" 23.panta pirmā daļa noteic, ka nodokļu administrācija pēc nodokļu revīzijas (audita) nosaka vai precizē nodokļu un informatīvo deklarāciju sastāvdaļās norādāmās summas [..]. Pieteicējs uzskata, ka IIN objekta precizēšana ir attiecināma tikai uz taksācijas periodu. Taču postenis – skaidras naudas uzkrājumi – ir veidojies no iepriekšējos gados gūtajiem ienākumiem un ieņēmumiem. Lai iestāde pamatoti apšaubītu skaidras naudas uzkrājumus, secīgi ir jāveic audits par iepriekšējiem periodiem. Pieteicējam par 1993.-1999.gadu nav veikts audits. Minētais jāvērtē kopsakarā ar to, ka personai nav jāuzglabā dokumentāli pierādījumi ilgāk par 3 gadiem, tādējādi iestāde nepamatoti tos pieprasīja un nepamatoti atzina, ka pieteicējs nav iesniedzis pierādījumus. VID nebija tiesību precizēt

papildu deklarācijā par 2006.gadu norādīto skaidras naudas uzkrājumu summu Ls 75 015,24.

[3.5] Pieteicējs nepiekrīt iestādes argumentācijai, ka pieteicēja finansiālo situāciju netieši atspoguļo 2005.gada 10.oktobrī saņemtais aizdevums. Pieteicējs naudu krāja, lai iegādātos dzīvokli Rīgā un tā plānotā cena bija Ls 75 000. Fakts, ka dzīvokļa iegādei Rēzeknē tika ņemts aizdevums neapliecina to, ka pieteicēja rīcībā nebija brīvu naudas līdzekļu.

[3.6] Pieteicējs norāda, ka ir aktīva persona un iesniegtā informācija un pierādījumi apstiprina, ka no 1982.gada pieteicējs ir sācis uzkrāt līdzekļus. Pieteicējs ir saņēmis labu atalgojumu. Pieteicējs guva ieņēmumus, veicot preču pirkšanas un pārdošanas darījumus Polijā. Minēto apliecina pasē iespiestās atzīmes par robežšķērsošanu. Pieteicējam ir piederējuši vairāki transportlīdzekļi. Tas liecina, ka pieteicēja rīcībā bija naudas līdzekļi to iegādei, un ka pieteicējs pirms auditējamajā periodā bija guvis būtiskus ienākumus

Aizdevums tika izsniegts un atmaksāts 2005.gadā. *I.K.* to bija lūdzis mājas iegādei, līdz kredīta noformēšanai. Aizdevums nav pieteicēja ienākumu avots, bet netieši norāda uz naudas līdzekļu esamību.

[3.7] VID nepamatoti nav atzinis skaidras naudas veidošanās avotus no dzīvokļa */adrese/*, Rēzeknē, pārdošanas, kā arī saņemtās samaksas par mēbelēm un remontu Ls 7 500 apmērā.

Pamatojoties uz 2005.gada 10.februāra līgumu, pieteicējs atsavināja *N.P.* dzīvokli */adrese/*, Rēzeknē, par Ls 2 000. Puses bija mutiski vienojušās par kopējā darījuma summu Ls 7 500, kas iekļāva arī samaksu par remontu un mēbelēm. Pieteicējs ir iesniedzis VID AS „Latvijas Krājbanka" 2005.gada 25.februāra maksājuma dokumentu, kas pamato saņemto maksājumu bezskaidrā naudā Ls 2 599,65 un *N.P.* paskaidrojumu, kurā viņš apliecina, ka ir veicis maksājumu par kopējo summu Ls 7 500.

[3.8] VID nepamatoti nav atzinis skaidras naudas veidošanās avotus no SIA *„/Nosaukums 3/"* kapitāla daļu pārdošanas Ls 15 000.

Attiecībā uz kapitāla daļu pārdošanas darījumu, iestāde apšaubījusi pieteicēja iesniegtā kapitāla daļu pārdošanas līguma autentiskumu, kā arī norādījusi uz pierādījumu trūkumu par *J.G.* rīcībā esošo līdzekļu pietiekamību.

Pieteicējs, atsaucas uz APL 150.panta pirmo daļu un norāda, ja iestāde apšauba kapitāla daļu pārdošanas līguma autentiskumu, tad iestādei šāds apgalvojums ir jāpamato. Iestāde nav ņēmusi vērā, ka kapitāla daļu pārdošanas darījums noticis 2000.gadā, tas ir, ievērojamu laiku pirms audita. Atbilstoši 2000.gada 15.decembra kapitāla daļu pirkuma līguma 3.1.punkta nosacījumiem puses vienojas, ka kopējā darījuma pirkuma summa sastāda Ls 15 000, 3.3.punkts paredz, ka pirkuma summa tiek samaksāta pārdevējam skaidrā naudā pie līguma parakstīšanas, savukārt 2.4.punktā noteikts, ka Uzņēmumu reģistrā tiek izdarīts ieraksts par izmaiņām pēc līguma parakstīšanas. Saskaņā ar Uzņēmumu reģistra datu bāzes informāciju 2000.gada 21.decembrī izdarīts ieraksts par izmaiņām dalībnieku sarakstā.

Attiecībā uz *J.G.* rīcībā esošo līdzekļu pietiekamību VID nav norādījis un pieteicējam nav zināma neviena likuma norma, kas noteiktu, ka pirms darījuma veikšanas fiziskām personām ir (bija) noteikts veikt darījuma partnera finansiālo pārbaudi, kā arī kādā veidā pieteicējs tiesiski var iegūt šādu informāciju. Līdz ar to šāds pierādīšanas pienākums ir nepamatots.

[3.9] VID nepamatoti nav atzinis skaidras naudas veidošanās avotus no saņemtās dienas naudas Ls 35 000 no SIA *„/Nosaukums 4/"*. Pieteicējs norāda, ka lietā ir strīds par pieteicēja saņemto dienas naudu. Lietā ir gan pieteicēja, gan iestādes iegūtie dokumentālie pierādījumi par saņemtās dienas naudas apjomu. Pieteicējs ir sniedzis paskaidrojumu par tālbraucēju darbības specifiku. Pieteicējs vērš uzmanību, ka auditējamajā periodā VID komandējuma dienas naudu ir uzskatījis par pieteicēja ieņēmumu, kas ir pretēji identiska līdzekļu avota vērtējumam pirms auditējamā perioda. *F.M.* liecība var apstiprināt preču iegādes darījumus un paskaidrot tālbraucēju darba specifiku.

[3.10] VID atšķirīgi vērtēja pieteicēja personiskos izdevumus auditējamajā periodā un pirms auditējamā perioda, proti, pieteicēja apgādībā arī auditējamajā periodā bija divas meitas. VID, izvērtējot pieteicēja paskaidrojumus, ņēma vērā pieteicēja norādīto apjomu, bet par pirmsauditējamo periodu, tiesa neņem vērā pieteicēja uzrādītos izdevumus. Līdz ar to, vērtējot skaidras naudas ienākumu avotu no saņemtās dienas naudas, iestāde nepamatoti uz personiskajiem izdevumiem par laika posmu no 1999. līdz 2005.gadam attiecinājusi Centrālās statistikas pārvaldes noteikto iztikas minimumu divām personām Ls 15 387,36.

[3.11] Vērtējot, vai pieteicējam bija iespējams uzkrāt līdzekļus no komandējuma naudas, VID nepamatoti uz izdevumiem attiecināja visu pieteicēja transportlīdzekļu iegādes izdevumus, jo transportlīdzekļi iegādāti pirms 1999.gada.

Atbilstoši 2002.gada 28.maija Ministru kabineta noteikumiem Nr.219 „Kārtība, kādā atlīdzināmi ar komandējumiem un darbinieku darba braucieniem saistītie izdevumi" (turpmāk – noteikumi Nr.219) dienas nauda tiek izmaksāta atbilstoši noteikumos noteiktajām normām un par dienas naudas izlietojumu norma neparedz attaisnojošu dokumentu iesniegšanu, piemēram, par ēdināšanu, dažādiem pakalpojumiem. Dienas nauda veido atsevišķu komandējuma izdevumu posteni. Tā nav saistīta ar komandējuma izdevumiem, kurus atlīdzina saskaņā ar iesniegtajiem samaksātajiem rēķiniem kā iestādes minētie izdevumi par viesnīcu.

Iestāde nav vērtējusi, ka būtiski atšķiras dienas naudas normas Latvijā un ārvalstīs. Savukārt iztikas izdevumi ir aptuveni līdzīgi, bet atsevišķās valstīs pat mazāki.

Dienas nauda tiek tērēta pēc tās saņēmēja ieskatiem un ikdienas nepieciešamības. Savukārt par personisko izdevumu apjomu pieteicējs ir iesniedzis paskaidrojumus. VID tos ir iekļāvis pieteicēja naudas līdzekļu izlietojumā. Attiecīgi 2006.gadā Ls 1500 un 2007.gadā Ls 1 920.

Pieteicēja uzkrājumi no saņemtās dienas naudas veidojušies laika periodā no 1999.gada. Tieši pieteicēja iegādātā kustamā manta līdz 1999.gadam apliecina, ka pieteicēja rīcībā bija būtiski naudas līdzekļi. Līdz ar to nav pamatoti nevērtēt faktu, ka pieteicējam 1997.gada 2.jūlijā vienlaicīgi piederēja trīs autobusi, kuru iegādes vērtība bija aptuveni USD 20 000. Minētais apliecina pieteicēja sniegto informāciju par viņa ieņēmumiem, veicot preču pirkšanas pārdošanas darījumus Polijā.

Iesniegtā Rēzeknes zonālā arhīva izziņa par pieteicēja algotā darba ienākumiem 1982.-1987.gadā apliecina, ka arī algotā darba ienākumi bija būtiski. Līdz ar to pieteicēja paskaidrojumus par uzkrājumu veidošanās avotiem – ieņēmumiem no darījumiem Polijā un algotā darba – apliecina fakts par pieteicēja personīgā īpašuma palielināšanos. Ceļu satiksmes drošības dienesta datu bāzes informācija par transportlīdzekļu iegādes darījumiem to apstiprina. Pieteicējs vērš uzmanību, ka deviņdesmitajos gados darījumi pārsvarā notika valūtā (galvenokārt USD), tāpēc VID norāde uz 1993.gada naudas reformu ir nepamatota.

[3.12] VID nepamatoti nav atzinis no pieteicēja tēva saņemto naudu Ls 35 000. Pieteicējam uzdāvinātā nauda ir tēva dzīves laikā veidotie uzkrājumi. Pieteicējs ir vienīgais bērns. 2007.gadā saņemto dāvinājumu pieteicējs ir deklarējis, iesniedzot 2007.gada ienākumu deklarāciju. Pieteicējs papildus norāda, ka pieteicēja tēva mājā dzīvoja īrnieki, kas maksāja Ls 50-Ls 70. Pieteicēja tēvam nebija papildus izdevumi, jo mājsaimniecībā tika ražota lauksaimniecības produkcija.

[3.13] VID nepamatoti neatzina pieteicēja saņemto aizdevumu Ls 21 000 no SIA *„/Nosaukums 3/"*. Informāciju par saņemto aizdevumu pieteicējs iesniedza iestādei audita laikā, bet apstākļu sakritības dēļ nebija uzrādījis 2007.gada ienākumu deklarācijā. Ņemot vērā iestādes iebildumus, pieteicējs 2010.gada 1.marta iesnieguma pielikumā pievienoja SIA *„/Nosaukums 3/"* grāmatvedības dokumentus. VID norādīja, ka iesniegtie dokumenti nav saistoši, jo neatbilst Ministru kabineta noteikumiem Nr.154 „Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas noteikumi". VID informāciju no SIA *„/Nosaukums 3/"* nepieprasīja, tātad

darījums nebija pārbaudīts. Pieteicējs uzskata, ka VID iesniegto informāciju nepārbaudīja, aprobežojoties ar formālu likuma normu tulkojumu.

[4] Administratīvajā rajona tiesā 2010.gada 6.augustā pieteicēja pilnvarotais pārstāvis iesniedzis papildus paskaidrojumus. Paskaidrojumos norādīts, ka 2006.gadā pieteicējs nodibinājis starptautisko kravu pārvadājumu uzņēmumu - SIA *„/Nosaukums 2/”*. Uzņēmumu paplašinot, tajā ieguldīja naudu, tika nopirkti kravas vilcēji, izveidotas jaunas darba vietas. Tāpēc pieteicējs minētajam uzņēmumam aizdeva naudas līdzekļus.

Arī no SIA *„/Nosaukums 3/”* pieteicējs aizņēmās naudas līdzekļus, lai ieguldītu SIA *„/Nosaukums 2/”*.

[5] Administratīvās rajona tiesas tiesnesis ar 2010.gada 15.jūlija lēmumu ierosināja administratīvo lietu par Lēmuma atcelšanu.

[6] 2010.gada 26.jūlijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts VID (turpmāk arī – atbildētājs) rakstveida paskaidrojums, kurā norādīts, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms, balstoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem.

[7] Ar Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 17.augusta lēmumu daļēji apmierināts pieteicēja lūgums par administratīvā akta darbības apturēšanu. Nolemts apturēt Lēmuma darbību daļā par papildus nomaksai budžetā noteikto IIN Ls 7 139,39 un nokavējuma naudu Ls 2 768,16. Kā arī noraidīts pieteicēja lūgums apturēt Lēmuma darbību daļā par papildus nomaksai budžetā noteikto IIN Ls 12 025,94 un nokavējuma naudu Ls 3 367,26.

Ar Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 4.oktobra lēmumu noraidīts pieteicēja lūgums pilnībā apturēt Lēmuma darbību par papildus aprēķināto IIN un nokavējuma naudu.

[8] Tiesas sēdē pieteicēja pārstāvji prasību uzturēja, norādot uz rakstveidā sniegto argumentāciju.

[9] Tiesas sēdē VID pārstāvis prasību neatzina, balstoties uz Lēmumā norādītajiem apsvērumiem.

[10] Tiesas sēdē tika nopratināti liecinieki *N.P., S.K.* un *F.M.*

Motīvu daļa

[11] Noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, tiesa secina, ka pieteikums ir noraidāms.

[12] Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 3.panta pirmās daļas pirmais teikums: ar nodokli tiek aplikts iekšzemes nodokļa maksātāja taksācijas perioda (kalendārā gada) apliekamo ienākumu apjoms. Minētā 3.panta 2.daļa noteic: iekšzemes nodokļa maksātāja gada apliekamais ienākums ir viņa gada (mēneša) ienākums, (1) izņemot šā likuma 9.pantā minētos neapliekamos ienākumus, (2) no kura tiek atskaitīti šā likuma 10.pantā noteiktie attaisnotie izdevumi, maksātāja gada (mēneša) neapliekamais minimums un (3) šā likuma 13.pantā noteiktie atvieglojumi.

Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 22.panta pirmā daļa paredz, ka VID pārbauda maksātāja (fiziskās personas) taksācijas gadā gūtos ienākumus, pamatojoties uz iesniegtajā gada ienākumu deklarācijā uzrādītajiem datiem, darba devēju (ienākuma izmaksātāju) paziņojumiem par izmaksātajām summām, ārvalstu nodokļu administrāciju

sniegtajām ziņām, apsekošanas un pārbaužu rezultātiem, kā arī citu VID rīcībā esošo informāciju par nodokļa maksātāja ienākumiem, īpašuma stāvokļa izmaiņām un izdevumiem.

Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 22.panta trešā daļa paredz: ja maksātāja deklarētie ienākumi vai VID rīcībā esošajos pārskatos (paziņojumos) uzrādītie maksātāja ienākumi neatbilst viņa izdevumiem taksācijas gadā, VID pieprasa iesniegt papildu deklarāciju par ienākumiem, ieņēmumiem, naudas un citiem uzkrājumiem, īpašumiem un to vērtības maiņu vai taksācijas gada ienākumu deklarāciju, ja tā nav iesniegta šajā likumā noteiktajā kārtībā (redakcija uz 2008.gada 27.maiju).

VID Latgales reģionālā iestāde ar 2008.gada 4.decembra vēstuli Nr.13.2-6/19807 uzaicināja pieteicēju 30 darba dienu laikā no vēstules saņemšanas brīža iesniegt IIN gada ienākumu deklarāciju un papildu deklarāciju par ienākumiem, ieņēmumiem, naudas un citiem uzkrājumiem, īpašumiem un to vērtības maiņu par 2006. un 2007.gadu. Vienlaicīgi ar deklarācijām ir lūgts iesniegt dokumentus – bankas kontu izdrukas, līgumus, izziņas, kā arī citus dokumentus, kas apstiprina deklarācijās uzrādītās summas.

Pieteicējs ir deklarējis ienākumus, ieņēmumus, naudas un citus uzkrājumus, īpašumus un izdevumus par 2006. un 2007.gadu:

1) iepriekšējos gados gūtie skaidras naudas uzkrājumi;
2) ienākumi no komandējuma naudas kā tālbraucējam šoferim;
3) aizņēmumi;
4) skaidras naudas dāvinājums;
5) ienākumi no nekustamā īpašuma pārdošanas;
6) ienākumi no firmas kapitāla daļu pārdošanas.
7) pieteicējam ir bijuši izdevumi personīgām vajadzībām un meitas uzturēšanai;
8) pieteicējs ir aizdevis naudu.

[13] Tiesa vispirms aplūko pieteicēja norādītos iepriekšējos gados gūtos skaidras naudas uzkrājumus.

[13.1] Pieteicējs norāda, ka veidojis uzkrājumus no darba algas laika periodā no 1979.gada – 1992.gadam, kopā Ls 10 000 (*lietas I sējuma 126.lapa*). 1992.gadā pieteicējs konvertējis uzkrājumu uz Amerikas Savienoto Valstu dolāriem.

Tiesa nepiešķir ticamību šādam pieteicēja apgalvojumam. 90-gados valstī bija nestabils sociāli ekonomiskais stāvoklis, kas nevedināja cilvēkus veidot uzkrājumus. Pieteicēja norādītās uzkrājuma naudas summas nav ticamas un nav uzskatāmas par uzkrājumu.

[13.2] Pieteicēja 2007.gadā esošos skaidras naudas uzkrājumus (kopumā Ls 75 000 vērtībā) veido Ls 20 000 uzkrājumi par personīgās mantas realizāciju Polijas tirgū no 1989.gada – 1993.gadam (*lietas I sējuma 117.lapa*).

Liecinieks *F.M.* tiesas sēdē liecināja (*lietas II sējuma 40.lapa*), ka tālbraucēji šoferi veda uz mājām preces, kas, piemēram, vāciešiem vairs nebija vajadzīgas un kuras viņi izlika uz ielas. Preces bija lietošanas kārtībā. Preces kravas nodalījumā nelika, jo tajā laikā bija muita. Ir liela kaste zem piekabes, liek tur vai guļamtelpā. Preces varēja pārdot Latvijā. Iegūtā naudas summa nebija liela. Realizēja pazīstamiem cilvēkiem.

Tiesa uzskata, ka laika posmā no 1995.gada līdz 1999.gadam pieteicēja kā tālbraucēja šofera rīcība varēja būt tāda, ka tas veda uz Latviju dažādas sadzīves tehnikas lietas un tās pārdeva. Tomēr, kā norādīja liecinieks *F.M.*, preces nelika kravas nodalījumā, jo tās neattiecās uz saimniecisko darbību, kādam nolūkam bija paredzēts brauciens uz ārzemēm, bet gan preces novietoja citur, kur tas bija iespējams (piemēram, guļamtelpā). Tas nozīmē, ka preces netika ievestas lielos apjomos tādā veidā, lai to realizācija Latvijā varētu sasniegt tādu ekonomisko apmēru, kā rezultātā varētu veidoties naudas uzkrājumi. Tiesa nepiešķir ticamību pieteicēja paskaidrojumam, ka skaidras naudas uzkrājumu Ls 20 000 apmērā avots ir Polija

(no Polijas realizētajām precēm).

[14] Pieteicēja 2007.gadā esošos skaidras naudas uzkrājumus (kopumā Ls 75 000 vērtībā) veido ienākumi no komandējuma naudas kā tālbraucējam šoferim (*lietas I sējuma 117.lapa*): (1) pieteicējs 2005.gadā un 2006.gadā strādājis SIA *„/Nosaukums/"*, 2005.gadā saņēmis komandējuma naudu Ls 1 200 un 2006.gadā saņēmis komandējuma naudu Ls 924 (kopā Ls 2 124) (*lietas I sējuma 120.lapa*); (2) SIA *„/Nosaukums 2/"* pieteicējam izmaksāja komandējuma naudu 2006.gadā Ls 1 086 (*lietas I sējuma 110.lapa*); (3) SIA *„/Nosaukums 2/"* pieteicējam izmaksāja komandējuma naudu 2007.gadā Ls 2 220 (*lietas I sējuma 110.lapa*); (4) SIA *„/Nosaukums 4/"* pieteicējam izmaksāja komandējuma naudu 1999.gadā Ls 233,20, 2000.gadā Ls 4 331,6, 2001.gadā 5 070,21, 2002.gadā Ls 5 735,76, 2003.gadā Ls 6 963,21, 2004.gadā Ls 8 327,36, 2005.gadā Ls 6 936,22 (lietas I sējuma 111.-114.lapa). Tātad kopsummā – Ls 37 597.56.

VID 2009.gada 15.decembrī veicis tematisko pārbaudi SIA *„/Nosaukums 4/"*un konstatējis, ka pieteicējam kā darbiniekam (autovadītājam) izmaksātas ar komandējumiem saistītās dienas naudas: 2005.gadā – Ls 6 936, 2004.gadā - Ls 8 327,36 (*lietas I sējuma 140.lapa, lietas pielikums Nr.2*).

Tiesas ieskatā apstāklis, ka SIA *„/Nosaukums 4/"* izziņā ir norādījusi, ka pieteicējam laika periodā no 1999.gada līdz 2005.gadam ir izmaksāti komandējuma izdevumi kopsummā Ls 37 597,56 un pieteicēja komandējumu faktu par šo periodu apliecina darba devēja rīkojumi, nav pamats secinājumam, ka pieteicējs no tiem varējis iekrāt aptuveni Ls 23 000.

No Ministru kabineta 1996.gada 25.jūnija noteikumu „Kārtība, kādā atlīdzināmi ar komandējumiem un darbinieku darba braucieniem saistītie izdevumi" Nr.233 (bija spēkā no 1996.gada 11.jūlija līdz 2002.gada 22.jūnijam) un 2002.gada 28.maija noteikumu Nr.219 „Kārtība, kādā atlīdzināmi ar komandējumiem un darbinieku darba braucieniem saistītie izdevumi" (spēkā no 2002.gada 22.jūnija) (turpmāk – Noteikumi Nr.233, Noteikumi Nr.219) 7.punkta redzams, ka papildus dienas naudai un izdevumiem naktsmītnei, darba devējs darbiniekam komandējuma gadījumā atlīdzina arī izdevumus, kas darba specifikas dēļ rodas ceļā. Tostarp izdevumus par degvielas iegādi, par maksas ceļu un stāvvietu apmaksu, par pakalpojumiem, noformējot muitas dokumentus, par bankas pakalpojumiem valūtas apmaiņas operācijās, par apdrošināšanu utt.

Tiesai nav šaubu, ka pieteicējam, ņemot vērā viņa darba specifiku, izdevumi, kas rodas ceļā, noteikti radās katrā braucienā, jo viņam bija nepieciešams iegādāties degvielu, izmantot muitošanas speciālistu pakalpojumus, veikt samaksu par maksas ceļiem, mainīt valūtu, apdrošināt transportlīdzekli utt. Tāpat tiesai nav šaubu, ka līdzekļi šo izdevumu segšanai tāpat tika attiecināti uz pieteicējam saistībā ar komandējumiem veiktajām izmaksām, jo šādu kārtību paredzēja iepriekš minētie normatīvie akti.

Tādējādi pieteicējs no līdzekļiem, ko viņam saistībā ar komandējumiem izmaksāja SIA *„/Nosaukums 4/"*, labākajā gadījumā būtu varējis ietaupīt tikai to daļu, kas bija paredzēta tieši viņa vajadzībām – dienas naudu un naudu nakts mītnes apmaksai. Savukārt no līdzekļiem, ko pieteicējam darba devējs izmaksāja (pirms vai pēc komandējuma) izdevumu, kas darba specifikas dēļ rodas ceļā, apmaksai vai kompensēšanai, personīgi pieteicējam nekāds naudas uzkrājums nevarēja veidoties.

Tā kā SIA *„/Nosaukums 4/"* izziņā komandējuma izdevumu apmērs noteiktajā laikā periodā ir norādīts, neatšifrējot atsevišķos posteņus, kuriem komandējuma nauda bija piešķirta un faktiski izlietota, nav pamata atzīt, ka minētie līdzekļi visā to apjomā varēja būt avots skaidras naudas uzkrājumam pieteicējam.

Turklāt no audita pārskata redzams, ka VID viedoklis, ka pieteicējam skaidras naudas uzkrājums nevarēja veidoties no komandējuma naudas, cita starpā ir pamatots ar faktu, ka saistībā ar pieteicēja komandējumos izlietotajiem līdzekļiem, nebija piemērotas tiesiskas

sekas, kas izriet no Noteikumu Nr.219 un Noteikumu Nr.233 5.punkta, proti, ka ar ienākuma nodokli apliekama tā izdevumu daļa un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas saskaņā ar likumiem veicamas par to izdevumu daļu, kas pārsniedz šajos noteikumos noteiktās normas komandējuma dienas naudai, darba brauciena kompensācijai par papildu izdevumiem, kas darba specifikas dēļ rodas ceļā; darba brauciena izdevumiem par viesnīcu (naktsmītni).

Tiesa piekrīt iestādei, ka šis apstāklis norāda uz to, ka pieteicējam dienas nauda un izdevumi par naktsmītni netika maksāti apmērā, kas ir lielāks par Noteikumos Nr.219 un Noteikumos Nr.233 noteiktajām normām.

Ievērojot šo normu lielumu, tiesai nav šaubu, ka naudas līdzekļi ko pieteicējs saņēma naktsmītnes apmaksai un dienas nauda nevarēja veidot ievērojamus skaidras naudas uzkrājums, sevišķi ņemot vērā, ka darba alga pieteicējam bija ļoti zema.

Iepriekš minētos apsvērumus tiesa attiecina arī uz saņemto komandējuma naudu no SIA *„/Nosaukums/"* un SIA *„/Nosaukums 2/"* un uzskata, ka komandējuma nauda nevar veidot pieteicēja uzkrājumus norādītajā apmērā.

[15] Pieteicējs norāda, ka tā ienākumus veido aizņēmumi. Pieteicējs 2007.gada 26.janvārī aizņēmies no SIA *„/Nosaukums 3/"* Ls 21 000 (līdz 2010.gada 31.decembrim), procentu likme 5% gadā. Lietas materiālos ir aizdevuma līgums (*lietas I sējuma 128., 129.lapa*).

Izvērtējot minēto aizdevuma līgumu, pieteikumam pievienoto SIA *„/Nosaukums 3/"* 2007.gada 26.janvāra kases izdevumu orderi Nr.1, 2009.gada 30.decembra kases ieņēmumu ordera kvīti Nr.1, SIA *„/Nosaukums 3/"* 2010.gada 26.janvāra kases ieņēmumu ordera kvīti Nr.1, secināts, ka formāli minētie dokumenti norāda uz aizdevuma saņemšanu. Tomēr tiesai nerodas pārliecība par to, ka SIA *„/Nosaukums 3/"* reāli izsniedza aizdevumu. Izvērtējot 2007.gada 26.janvārī noslēgtā aizdevuma līguma Nr.26/01-07 saturu, tiesa nesaredz šā darījuma ekonomisko pamatojumu, proti, kāpēc SIA *„/Nosaukums 3/"* izsniedza pieteicējam kā ar uzņēmumu nesaistītai personai šādu naudas summu. Izvērtējot publiskajā datu bāzē "Lursoft" pieejamos SIA *„/Nosaukums 3/"* gada pārskatus, tiesa konstatē, ka sabiedrība strādā ar zaudējumiem. Tiesa nesaredz SIA *„/Nosaukums 3/"* darījuma ekonomisko pamatojumu, izsniedzot pieteicējam aizdevumu uz 5 %, ja uzņēmumam pietrūkst līdzekļu, tāpēc nepiešķir ticamību minētajam darījumam.

[16] Pieteicējs norāda, ka tā skaidras naudas uzkrājumi veidojās no 2006.gada 4.decembra dāvinājuma līguma, kas noslēgts starp pieteicēju un tēvu *P.L.* Ls 35 000 (*lietas I sējuma 117.lapa*).

Lietas materiālos ir pieteicēja sievas *I.L.* 2009.gada 1.decembra apliecinājums, ka pieteicēja tēvs *P.L.* klātesot *I.L.* 2007.gadā uzdāvināja pieteicējam Ls 35 000 (*lietas I sējuma 132.lapa*). Minēto faktu apliecina arī pieteicēja *P.L.* sieva *T.A.* (*lietas I sējuma 133.lapa*). *T.A.* norāda, ka uzkrājumi *P.L.* veidojušies no darba algas un lauksaimniecības produktu realizācijas. Mudīte Matīsa 2010.gada 28.februārī apliecina, ka tās kaimiņi *P.L.* un *T.A.* audzējuši dažādus lopus (*lietas I sējuma 148.lapa*).

Tiesa secina, ka pieteicēja tēva *P.L.* skaidras naudas dāvināšanas faktu apliecina pieteicējam tuvi cilvēki, proti, pieteicēja sieva un *P.L.* sieva, tāpēc minētajiem cilvēkie, var būt dabiska vēlme palīdzēt pieteicējam un tie var būt neobjektīvi. Tiesa piešķir liekāku vērību VID secinātam, ka pieteicēja tēva *P.L.* ienākumi un īpašumi nebija tik lieli, kuru rezultātā varēja veidoties brīvi naudas līdzekļi. Tāpēc tiesa uzskata, ka skaidras naudas dāvinājuma faktu neapstiprina citi objektīvi un savstarpējā kopsakarībā esoši pierādījumi.

[17] Pieteicējs norāda, ka tam skaidras naudas uzkrājumi veidojās no nekustamā

īpašuma */adrese/*, Rēzeknē pārdošanas par Ls 7 500, ko pierāda pārdošanas līgums un trīspusējs līgums ar AS "Krājbanka".

Lietas materiālos ir 2005.gada 24.februāra darījuma konta apkalpošanas līgums Nr.RE00-05-CJ-002 sakarā ar aizdevuma izsniegšanu nekustamā īpašuma iegādei (remontam) (*lietas I sējuma 118.lapa*). Minētais līgums noslēgts trīspusēji starp AS "Krājbanka", pieteicēju kā pārdevēju un *N.P.* kā pircēju. Darījuma konts AS "Krājbanka" tiek atvērts, lai nodrošinātu pircēja (*N.P.*) un pārdevēja (*L.L.*) darījumu, kas saistīts ar pieteicējam piederošā nekustamā īpašuma pārdošanu *N.P.* un no šī darījuma izrietošo finansiālo saistību izpildi. Nekustamais īpašums sastāv no dzīvokļa īpašuma un tam piederošās kopīpašuma domājamās daļas */adrese/*, Rēzeknē (līguma 1.2.punkts). Nekustamā īpašuma iegādei un remontam AS "Krājbanka" izsniedza pircējam (*N.P.*) aizdevumu Ls 5 500 (līguma 2., 3.2.punkts).

Lietas materiālos ir nekustamā īpašuma - dzīvokļa īpašuma un tam piederošās kopīpašuma domājamās daļas */adrese/*, Rēzeknē - pirkuma līgums, kas noslēgts 2005.gada 10.februārī starp *L.L.* kā pārdevēju un *N.P.* kā pircēju (*lietas I sējuma 119.lapa*). *N.P.* nekustamo īpašumu no *L.L.* nopircis par Ls 2 000 (līguma 2.punkts).

Pieteicējs paskaidrojumos norāda [3.7], ka pamatojoties uz 2005.gada 10.februāra līgumu, pieteicējs atsavināja *N.P.* dzīvokli */adrese/*, Rēzeknē, par Ls 2 000. Puses bija mutiski vienojušās par kopējā darījuma summu Ls 7 500, kas iekļāva arī samaksu par remontu un mēbelēm. Pieteicējs ir iesniedzis VID AS „Latvijas Krājbanka" 2005.gada 25.februāra maksājuma dokumentu, kas pamato saņemto maksājumu bezskaidrā naudā Ls 2 599,65 un *N.P.* paskaidrojumu, kurā viņš apliecina, ka ir veicis maksājumu par kopējo summu Ls 7 500.

Lietas materiālos ir *N.P.* 2010.gada 13.janvāra apliecinājums (*lietas I sējuma 131.lapa*). Apliecinājumā norādīts, ka *N.P.* iegādājās no pieteicēja dzīvokli */adrese/*, Rēzeknē. Par iegādāto dzīvokli, dzīvokļa remontu, mēbelēm samaksājis Ls 7 500, no tiem Ls 2 000 samaksājis ar priekšapmaksu, Ls 2 599,65 pārskaitīts no bankas, Ls 2900, 35 skaidrā naudā par mēbelēm un remontu.

Tiesas sēdē liecību sniedza *N.P.* (*lietas II sējuma 39.-40.lapa*). *N.P.* norādīja, ka pirkuši dzīvokli Rēzeknē, */adrese/* par summu Ls 7 500, no tā Ls 2 000 bija skaidrā naudā un atlikusī summa maksāta, izmantojot bankas starpniecību. Sākumā samaksāja Ls 2 000 līdz tam, kad noformēja līgumu bankā. Pēc tam tika ņemts kredīts bankā Ls 5 500, kuru arī pārskaitīja pieteicējam. Ls 7 500 ir maksa par dzīvokli.

Tiesa pievērš uzmanību tam, ka 2005.gada 24.februāra darījuma konta apkalpošanas līgumā Nr.RE00-05-CJ-002 norādīts, ka AS "Krājbanka" izsniedza pircējam (*N.P.*) aizdevumu Ls 5 500 nekustamā īpašuma iegādei un remontam. No vienas puses pieteicējs un *N.P.* apgalvo, ka par iegādāto dzīvokli, dzīvokļa remontu, mēbelēm samaksājis Ls 7 500. No otras puses, Zemesgrāmatas dati, kuriem ir publiska ticamība, liecina, ka attiecīgajā gadījumā dzīvoklis ticis pārdots par Ls 2 000. Tiesa piešķir lielāku vērību publiski ticamai Zemesgrāmatā norādītajai informācijai, jo tāds ir arī tās mērķis – lai sabiedrība, iestādes un tiesa varētu pārliecināties un ņemt vērā nekustamā īpašuma vērtību. No *N.P.* sniegtajām liecībām tiesas sēdē izrietēja, ka Zemesgrāmatā norādīta dzīvokļa pārdošanas summa Ls 2 000, lai izvairītos no nodokļu nomaksas saistībā ar nekustamā īpašuma pārdošanu. Minētais norāda uz darījumā iesaistīto pušu negodprātīgu attieksmi un tādējādi pieteicējam arī ir jārēķinās ar šādas rīcības sekām.

Neskatoties uz tiesas izdarītajiem apsvērumiem, no personas tiesību nepasliktināšanas viedokļa, tiesa ņem vērā VID norādi uz lietas materiālā esošā AS „Latvijas Krājbanka" 2005.gada 25.februāra maksājuma rīkojumu Nr.1, no kura redzams, ka *N.P.* par dzīvokļa */adrese/*, Rēzeknē, iegādi ir samaksājis *L.L.* Ls 2 599,65.

[18] Pieteicējs 2007.gadā skaidras naudas uzkrājumus ir guvis no ienākumiem no firmas kapitāla daļu pārdošanas. No 1998.gada līdz 2001.gadam pieteicējam piederēja akcijas SIA *„/Nosaukums 3/"*. Naudas uzkrājumi Ls 15 000 veidojās firmas darbības rezultātā un

pārdodot transportlīdzekli kokvedēju. Kokvedējs */reģistrācijas numurs/* ar piekabi */reģistrācijas numurs/* tika pārdots 1999.gada septembrī *V.V.* (*lietas I sējuma 120.lapa*). Pieteicējs pārdeva SIA *„/Nosaukums 3/"* kapitāla daļas *J.G.* par Ls 15 000 (*lietas I sējuma 126., 134.lapa*).

Izvērtējot pieteicēja paskaidrojumus kopsakarā ar publiskajā datu bāzē "Lursoft" pieejamo informāciju, uzskatāms, ka pieteicēja paskaidrojumos sniegtās ziņas un pieteicēja iesniegtais 2000.gada 15.decembra kapitāla daļu pirkuma līgums nav pietiekams pierādījums, ka pieteicējs ieguva Ls 15 000 no SIA *„/Nosaukums 3/"* 50% kapitāldaļu pārdošanas. Tiesa ņem vērā arī VID izdarīto secinājumu, ka Ceļus Satiksmes Drošības direkcijas Informatīvajā sistēmā pieteicēja īpašumā kravas transporta kokvedējs (reģistrācijas Nr*./reģistrācijas numurs/*) ar piekabi (reģistrācijas Nr*./reģistrācijas numurs/*) nebija reģistrēts.

[19] Pieteicējam ir bijuši izdevumi personīgām vajadzībām un meitas uzturēšanai. Pieteicēja apgādībā ir meita *N.L.*, 2006.gadā izdevumi par meitas apgādību Ls 25 mēnesī (*lietas I sējuma 108., 117.lapa*), 2007.gadā Ls 30 mēnesī (*lietas I sējuma 108., 117.lapa*). Personīgiem izdevumiem 2006.gadā tērēja Ls 100 mēnesī (*lietas I sējuma 117.lapa*), 2007.gadā Ls 130 mēnesī (*lietas I sējuma 117.lapa*).

Pieteicējs norādījis arī (*audita pārskata 2009.gada 1.decembra protokols*), ka pieteicējam ir bijuši personīgie izdevumi un izdevumi par apgādībā esošām personām: 2006.gadā – Ls 1 500 un 2007.gadā – Ls 1 920 (*lietas I sējuma 115.lapa*).

Vēlāk pieteicēja pārstāvis tiesas sēdē norādīja, ka pieteicējam nav bijuši arī šie izdevumi, jo pēc laulības šķiršanas pieteicēja sieva ir bijusi nodrošināta un tai nav bijuši nepieciešami papildus uzturlīdzekļi par apgādībā esošām personām.

Tiesa ņem vērā, ka pieteicēja izdevumi saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes datiem laika posmā no 2000.gada līdz 2005.gadam personiskajām vajadzībām sastāda Ls 6 695,52, bet meitai – Ls 3 347,76, kopā Ls 10 043,28;

[20] Pieteicējs norāda, ka ir aizdevis naudu. Lietas materiālos ir *I.K.* 2010.gada 10.februāra paskaidrojums, ka *I.K.* bija aizņēmies Ls 19 000 no pieteicēja mājas iegādei. Naudas summu aizņēmies līdz kredīta saņemšanai (*lietas I sējuma 145.lapa*). *I.L.* 2005.gada 30.aprīlī apliecina, ka 2005.gada 30.aprīlī saņēmusi no *S.K.* naudas summu Ls 19 000, kuru pieteicējs bija aizdevis *I.K.* (*lietas I sējuma 144., 147.lapa*).

Tiesas sēdē lieciniece *S.K.* sniedza liecību (*lietas II sējuma 39.lapa*), ka ģimene nolēmusi 2005.gada sākumā nopirkt māju. Tā kā līdzekļu nav bijis, lai ņemtu kredītu, bija kaut kas jāieķīlā. Vērsušies pēc palīdzības pie pieteicēja, lai aizdotu naudu mājas pirkšanai Ls 19 000. Tad, kad saņēma kredītu, tad arī naudu atdeva.

Tomēr, tiesas ieskatā, izvērtējot, vai ir pareizas pieteicēja papildu deklarācijā par 2006.gadu ietvertās ziņas attiecībā uz skaidras naudas uzkrājuma Ls 75 000 apmērā esamību, apstāklis, ka 2005.gada janvārī pieteicējs izsniedza aizdevumu Ls 19 000 apmērā nav uzskatāms par pierādījumu skaidras naudas uzkrājuma esamībai uz 2006.gada 1.janvāri pieteicēja norādītajā apmērā, jo pieteicēja paskaidrojumi par skaidras naudas uzkrājuma izveidošanas apstākļiem un avotiem nav guvuši apstiprinājumu.

[21] Pieteicējs norāda [3.3], ka Iestāde nepamatoti nokavēja pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas pagarinājumu par 6 dienām (VID iesniegums tika iesniegts 2010.gada 2.martā, iesnieguma izskatīšanas termiņš 2010.gada 1.aprīlis, finanšu ministra lēmuma par termiņa pagarināšanu pieņemšanas datums 2010.gada 7.aprīlis).

Tiesa piekrīt, ka procesuālās darbības ir jāizpilda likumā noteiktajā termiņā, tomēr procesuālo normu pārkāpumi vērtējami pēc to ietekmes būtiskuma uz gala lēmumu.

Konkrētajā gadījumā pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas pagarinājuma kavējums par 6 dienām nav ietekmējis Lēmumu un pieteicēja tiesības pēc būtības.

[22] Tādējādi Lēmumā pareizi konstatēts, ka 2006.gadā pieteicēja līdzekļu avoti bija Ls 57 314,12 (darba alga Ls 939,89, automašīnas Audi A6 realizācijas ieņēmumi Ls 4000, izsniegto aizdevumu atmaksa Ls 35 440,58, sievas *I.L.* iedotā nauda Ls 1 800, sabiedrības ar ierobežotu atbildību (turpmāk - SIA) *„/Nosaukums/"* komandējuma nauda Ls 924 un SIA *„/Nosaukums 2/"* komandējuma nauda Ls 1 086, skaidras naudas uzkrājumu samazinājums Ls 12 199,65) un līdzekļu izlietojums – Ls 74 407,83 (bankas kontu pieaugums Ls 44,96, personīgie un apgādībā esošo personu uzturēšanas izdevumi Ls 1 500, SIA *„/Nosaukums 2/"* kapitāldaļu iegāde Ls 660, izsniegtie aizdevumi SIA *„/Nosaukums 2/"* Ls 69 789,18, akciju sabiedrības „Swedbanka" aizdevuma un procentu atmaksa Ls 2 413,69).

Lēmumā pareizi konstatēts, ka 2007.gadā pieteicēja līdzekļu avoti bija Ls 114 566,53 (darba alga Ls 1 633,02, SIA *„/Nosaukums 2/"* komandējuma nauda Ls 2 220, sievas *I.L.* iedotā nauda Ls 10 000, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras maksājumi Ls 496, saņemtie izsniegtie aizdevumi Ls 100 192,51, akciju sabiedrības „Parex banka" dāvana Ls 25) un līdzekļu izlietojums – Ls 174 964,2 (bankas kontu pieaugums Ls 40,47, personīgie un apgādībā esošo personu uzturēšanas izdevumi Ls 1 920, izsniegtie aizdevumi SIA *„/Nosaukums 2/"* Ls 170 590, akciju sabiedrības „Swedbanka" aizdevuma un procentu atmaksa Ls 2 413,73).

Pareizi noteikts pieteicēja līdzekļu izlietojuma pārsniegums pār līdzekļu avotiem (noteikts slēptais ienākums) 2006.gadā Ls 17 093,71 un 2007.gadā Ls 60 397,67, kas apliekams ar IIN.

Tā rezultātā pieteicēja 2006.gadam apliekamie ienākumi noteikti Ls 18 356,81. Ņemot vērā pieteicēja attaisnotos izdevumus (veiktās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas) un atvieglojumus par apgādājamajiem, piemērojot gada neapliekamo minimumu un atskaitot avansā samaksāto nodokli, pieteicējam IIN par 2006.gadu aprēķināts Ls 4 280,18 un, ņemot vērā nodokļu maksātāja deklarēto nodokļa atmaksu 2006.gadā Ls 65,75, pieteicējam papildu nomaksai budžetā noteikts IIN par 2006.gadu Ls 4 214,43. Savukārt par 2007.gadu apliekamie ienākumi noteikti Ls 15 055,95. Ņemot vērā nodokļu maksātāja deklarēto nodokļa atmaksu, pārbaudes rezultātā pareizi papildu nomaksai budžetā pieteicējam noteica IIN par 2007.gadu Ls 14 950,9.

[23] Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 31.^{3}panta pirmā daļa paredz: ja maksātājs, pārkāpdams šā likuma prasības, nav aprēķinājis nodokli no visa apliekamā ienākuma, kas atbilstoši šim likumam ir apliekams ar nodokli, izņemot tos ienākumus, no kuriem nodoklis bija jāietur izmaksas vietā darba devējam vai citai personai, viņam ir jāsamaksā iztrūkstošā nodokļa summa, nokavējuma nauda un soda nauda atbilstoši likumā "Par nodokļiem un nodevām" noteiktajam apmēram.

Saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" 29.panta otro daļu par nodokļu un nodevu maksājuma samaksas termiņa nokavējumu maksātājam tiek aprēķināta nokavējuma nauda — no laikā nenomaksātā pamatparāda 0,05 procenti par katru nokavēto dienu, ja konkrētā nodokļa likumā nav noteikti citi nokavējuma naudas apmēri.

Saskaņā ar likuma „Par nodokļiem un nodevām" 32.panta trešo daļu, ja summa, kas nodokļu maksātājam jāiemaksā budžetā par periodu, par kuru tiek veikta nodokļu revīzija (audits), ir samazināta vairāk nekā par 15 procentiem no deklarējamās summas, soda nauda tiek noteikta 50 procentu apmērā no nedeklarētās budžetā iemaksājamās nodokļu summas (likuma redakcija līdz 2011.gada 9.novembrim).

Tādējādi VID pareizi par IIN maksājuma termiņa nokavējumu ir aprēķinājis nokavējuma naudu par 2006.gadu Ls 1 949,17 un par 2007.gadu Ls 4 186,25 un soda naudu

par 2006.gadu Ls 2 107,22 un 2007.gadu Ls 7 475,45.

[24] Apkopojot iepriekš izdarītos apsvērumus, tiesa nonāk pie secinājuma, ka Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores 2010.gada 1.jūnija lēmums Nr.22.4/28307 ir pamatots un tiesisks, bet *L.L.* pieteikums noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, tiesa

nosprieda:

noraidīt *L.L.* pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2010.gada 1.jūnija lēmuma Nr.22.4./28307 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā Rīgas tiesu namā.

Tiesnese *(paraksts)* S.Audzere

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas tiesnese S.Audzere
Rīgā 2012.gada 11.aprīlī